

از میان رایانامه‌ها

یادداشت زیر را در رایانامه‌ای دریافت کردیم

نماینده زبان پارسی به سه گونه‌ی فارسی، دری و تاجیک یک پدیده‌ی نوظهور است.

نام من فرشته داوران است. هم اکنون در حال نگارش تز دکترای خود در دانشگاه برکلی هستم و در کالج دیابلو ولی به کار آموزش پارسی سرگرم هستم.

می‌خواستم از شما بعنوان ایرانی بخواهم که در سخن گفتن از زبان پارسی در انگلیسی واژه Farsi را به کار نبرید. پارسی تنها زبانی است در جهان که هم اکنون در زبان انگلیسی سه نام گوناگون گرفته است: فارسی، تاجیک و دری. آیا دیده‌اید که در زبان انگلیسی کسی زبان مردم آلمان را Almani یا Deutch بنامد. کسی انگلیسی را Irish، Australian یا حتی American نمی‌نامد.

طبقه‌بندی کردن زبانها از یک روش علمی پیروی می‌کند. از دیدگاه زبانشناسی، زبان پارسی از خانواده‌ی زبانهای هندوایرانی است. شاخه‌ی ایرانی این خانواده، زبانهای بسیاری مانند پارسی، سُغدی، کردی، پارتی و جز آن را در بر

می‌گیرد. در شاخه‌ی پارسی نیز گویش‌های گوناگونی مانند تاجیک، دری، گویش فارس و اصفهانی به چشم می‌خورد. نامیدن زبان پارسی در انگلیسی به گونه‌ی Farsi به همان اندازه نادرست و بد است که خلیج فارس را خلیج عربی یا خلیج بنامیم.

در نبود یک دولت دلسوز، ما ایرانی‌ها باید در پاسداری از فرهنگ خود کوشاتر باشیم. پارس عنوانی است که تاریخ نگاران یونانی به هخامنشیان پارسی دادند و مانند همه نامهای خاص تاریخی قدمت آن خود بهترین مدافع آنست.

سده‌هاست که واژه‌ی Persian هنگام نامیدن همه‌ی سرزمین ایران بعنوان مترادفی با واژه ایرانی به کار گرفته شده است. فارس و فارسی، عربیده‌ی پارس و پارسی است. از آنجا که عربان صدای پ را در زبان خود نداشتند پارس را فارس کردند. نامیدن زبان پارسی به سه گونه‌ی Farsi، Dari و Tajik یک پدیده‌ی نوظهور است.

همچنانکه گفتم زبانشناسان متفقا زبان داریوش و کوروش را زبان پارسی کهن، زبان ساسانی را پارسی میانه و زبان امروز ما را پارسی نامیده‌اند که این، زبان کنونی ما را نوه زبان پارسی کهن یا فرزند زبان پارسی میانه (پهلوی) می‌کند. هر سه گامه‌ی زبان پارسی (کهن، میانه و کنونی) به شاخه‌ی زبانهای هندوایرانی تعلق دارد. دری، تاجیک، فارسی (گویش استان فارس) اصفهانی و خراسانی، گویش‌های گوناگون زبان پارسی است. برخلاف کردی و سُغدی که زبانهای مستقلی در شاخه‌ی اصلی زبانهای هندوایرانی اند.

آیا معنی دارد که زبان عربی را عراقی یا مصری بنامیم گرچه به راستی این‌ها سه گویش گوناگون اند و تفاوت‌های بسیاری با هم دارند. آیا هرگز عربها این اجازه را خواهند داد؟

مهرایران
از راه دهش
ایران‌پاران و
درآمد اندک
آگهی‌ها منتشر
می‌شود و به
هیچ سازمان
و دسته‌ای
وابستگی ندارد.

مهرایران را به
دوستان و یاران
خود سفارش
کنید و با
دهش‌های خود
پار فرهنگ ایران
باشید.